

(řídí Staša Jílovská) činí po stránce vnější úpravy velmi dobrý dojem, ale ani vzhledem k obsahu nepochybujeme, že bude hojně čten, vítán v rodinách a odebírán, neboť je to časopis postavený na víře v široké vrstvy lidové, a zůstane-li věren linii, již si vytkl, a prohloubí-li ještě svou bohatou náplň, přetáhne do svého tábora jistě mnohé čtenáře a čtenářky známých časopisů Šejdrem a Pražanka. Nepochybujeme ani o tom, že redakce ukázala se prozíravou, když volila pro časopis drahý křídový papír, neboť luxus imponuje blbcům a snobům všech vrstev. Časopis si může se zájmem přečíst nejen pražská švadlenka, ale i příslušník nejlepších vrstev pražských.

Také obrázkový doprovod není zlý, fotografie ansámbly Osvobozeného divadla činí dojem ladný, členové vyhlížejí jako po koupeli, jsou učešáni a je na ně na všechny milý pohled. Josef Háša, ředitel Osvobozeného divadla a bývalý disponent Autoobchodní společnosti, dal si dokonce před fotografováním napomádat vlasy. Trapně působí pouze nezařazení portréty Ference Futuristy do obrazové části. Tento nedostatek je však vyvážen celostránkovou reprodukcí portrétu majitele domu U Nováků, zařazenou právem na místo čelné a čestné. Pod ní čteme, že majitel „...podstoupil tuhou obchodní praxi a díky svojí cílevědomé práci i podnikavosti dokázal, že obchodní dům U Nováků byl zařazován mezi největší a nejsolidnější závody toho druhu v bývalém Rakousku“. Přejeme celému Osvobozenému divadlu podobných

úspěchů a doufáme, že Osvobozené bude tato symbolická stránka vždy povzbuzovat k další práci a činnosti a že si pro ni uprázdnilo již nějaké to místo v srdci.

Pro nedostatek místa nemůžeme pokračovat v podrobném vypisování ostatních vnějších předností listu. Po stránce obsahové je zřejmo, že něžná ručka paní redaktorky nezvládla onen var a proudění myšlenkové, jež z nabitých stránek téměř bouchá. K ukáznění tohoto chaotického bohatství bylo by třeba ruky mužné, rukavicí železnou oděné. V článku Třetí etapa rozhlašují bystří autoři Voskovec & Werich, že se kdysi pohybovali v dobré společnosti, uvědomují své obecenstvo o tom, že měli jakési styky s moderními lidmi v okruhu Devětsilu, což nelze popírat, neboť je známo, že byl Voskovec vyloučen z Devětsilu po úspěšně absolvované roli půvabného jinocha ve filmu Pohádka máje (dle V. Mrštíka). O první etapě Osvobozeného divadla prohlašují autoři sami upřímně, že neměli s Osvobozeným divadlem nic společného než sympatie. Kdo zná oba tvůrce, uvěří rád, neboť ví, že přijdou vždy rádi až k hotovému. První část druhé etapy v Umělecké besedě, začínající v létě 1927, byla prý ve znamení Vest Pocket Revue. Jen tak mimochodem Voskovec & Werich podotýkají, že Honzl inscenoval pět premiér (Vančura: Učitel a žák, Mahen: Trosečníci, Škeřiková: Mys Dobré naděje, Soupault: Račte, Nezval: Depeše na kolečkách). Toto tvrzení svědčí o zdravém sebevědomí obou duchů, ale ne o minimálním smyslu pro pravdivost, neboť zrovna tak mohli by tvrdit, že i druhá část druhé etapy Osvobozeného divadla na Václavském náměstí v Adrii byla ve znamení Skafandru nebo Gori-ly. Pravdou však je, že Voskovec & Werich měli v minulé sezóně s Osvobozeným divadlem, jak my tomu rozumíme, společnou pouze firmu, kterážto jim, řečeno ideově, zůstala asi navždy za nehty, čehož však není třeba želet, neboť po premiéře Líčení se odročuje je zřejmo, že dnešní Osvobozené divadlo nemá již nic společného s původním Osvobozeným divadlem, to jest s moderní divadelní poezií a mládím.

Osvobozené divadlo v dnešní formě je pro nás a pro každého moderního člověka mrtvým útvarem a Voskovec & Werich měli by se stydět, že na tak krásné scéně ukázali tak málo vynalézavosti a že publiku předvedli hned napoprvé tak blbou hru, jako je Líčení se odročuje. Je skutečně politováníhodným, že autoři (soudě dle předmluvy) po tak důkladných znalostech detektivní literatury napsali tak špatnou detektivní komedii, že nevyužili všech vymožeností, jež má Osvobozené divadlo k dispozici a o nichž se mluví, vzhledem k pražským poměrům, jako o pohádce (20 m hloubka jeviště, dokonale konstruovaná propadliště, provaziště atd.), a že tak špatně zahráli úlohy svých reportérů. Premiéra Líčení se odročuje ukázala Voskovcovi & Werichovi, že si měli ve vlastním zájmu rozmyslet ukazovat se na scéně ve společnosti herců, jako je například Plachta, neboť je jasné, že kouzlo šašků na divadle „bledne, bledne, až zbledne docela“. Dnes je pro každého zcela jasným, že Voskovec & Werich najdou „sebe“ teprve na písku. Nebude to však písek Hendayeské pláže, kde stavěli svou prázdninovou existenci, ani zkrvavělý písek arén, ale docela obyčejný písek cirku; tam budou moci rozvinout své metafyzické a nepochopitelné přání: „Chceme hrát nikoliv mozkiem, nýbrž jiskrou...“ Až budou oděni vhodným šatem, bude jim to slušet rozhodně lépe než v zeleném saku, v němž se vydávají doma i v cizině za „ředitelů jediného avantgardního divadla v Praze“.

Z ostatních příspěvků tohoto nového časopisu zaznamenáváme článek Honzlův, psaný lehce a slohem příjemným, což překvapuje každého, kdo zná dřívější Honzlovy důkladné traktáty. Telegram Ference Futuristy a Náladopis J. Plachty nasvědčují tomu, že oba řečení svými intelektuálními schopnostmi v Osvobozeném divadle neproniknou.

Rozmarný koutek Národ sobě nevyniká právě vtipným výběrem a jest litovat, že není vybráno nic z předcházejících stránek prvního čísla Vest Pocket Revue.

Za jedinou výjimku v tom, co jsem řekl o Osvobozeném divadle, pokládám případ Ježkův.

Ladislav Novomeský: L'F

Ktože tam kráča ešte pravou?
Lavá! Lavá! Lavá!

Po nespočetných debatách, po niekoľkých tuctoch článkov a úvah o oprávnenosti i o nemociach ľavého frontu kultúrneho, v ktorýsi októbrový večer v r. 1929 naznačil v pražskej Opere „predseda generácie“ Karel Teige asi trom desiatkam známych mien — boli tam literáti, maliari, sochári, publicisti, nakladatelia atď. — náčrt približných úloh a siluetu možnej základne Ľavého frontu.

Kritérium ľavosti v dňoch, keď konečne došlo k realizácii Ľavého frontu, nebolo treba dlho hľadať; početilosť, akoby jednotný umelecký program mohol byť požitkom v spolupráci ľavých produktívnych síl, padla pri stroškotaní prvých pokusov o jej realizáciu.

Básnik poetizmu Nezval, popri ospevovateľovi naturalistického revolučného rachotu Weiskopfovi, a rad iných umeleckých protinožcov objavili na sebe znaky, ktoré ich radia do spoločnej línie. A nepochybujeme ani na chvíľu, že samozrejmosť tohoto objavu je podmienená onomu rozlomu, ktorý len nedávno preriedil zoznam mien, ktoré kedy padli do úvahy pre Ľavý front.

— Základňa, na ktorej sa Ľavý front stavia — hovorí K. Teige v náčrte manifestu LF — je revolučná. LF je organizovaným a vedomým odbojom intelektuálnych, produktívnych síl proti vládnúcej a rozkladajúcej sa kultúre liberalistickej: voči jej tradíciám, prežitkom, akadémiám,